

บทที่ 3

เทคนิคโปลิกราฟ

คนทั่วไปมักคิดว่าโปลิกราฟ (เครื่องจับเท็จ) เป็นเครื่องมือที่เชื่อมต่อกับบุคคลแล้วจะปรากฏผลออกมาทันทีว่าเขากำลังกล่าวความจริงหรือกล่าวความเท็จ ซึ่งเป็นความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน เพราะในปัจจุบันยังไม่ปรากฏว่ามีเครื่องมือใด ๆ ที่สามารถใช้ตรวจจับการหลอกลวงได้อย่างง่ายดายและมีประสิทธิภาพ หากแต่เป็นการประยุกต์ใช้เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ซึ่งมีความสามารถในการบันทึกปรากฏการณ์ทางกายภาพที่อาจนำมาใช้เป็นหลักพื้นฐานที่ใช้ได้กับเทคนิคในการประเมิน การกล่าวความจริงและความเท็จ รวมทั้งในปัจจุบันมีเครื่อง โปลิกราฟหลายชนิดถึงแม้ว่าคุณภาพของโครงสร้างทางกลไกและหน้าที่ของ เครื่อง โปลิกราฟบาง ชนิดจะมีข้อได้เปรียบกว่าอีก หลายชนิด ก็ตามแต่ปัจจัยที่สำคัญที่สุดก็คือความสามารถ ประสบการณ์ การศึกษาและความมั่นคงในตนเองของผู้ดำเนินการตรวจสอบรวมถึงเทคนิควิธีการที่จะนำมาใช้ช่วยทำให้การตรวจสอบการกล่าวเท็จหรือการหลอกลวงของผู้เข้ารับการทดสอบ เทคนิคทางโปลิกราฟนั้นประกอบไปด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 การสังเกตการณ์เบื้องต้น

ในการดำเนินการตรวจสอบการจับเท็จหรือการทำโปลิกราฟให้ได้ผลเป็นที่น่าพอใจ จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องได้รับข้อมูลที่ถูกต้องแม่นยำอันเกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงและเหตุการณ์ทั้งหมดที่ปรากฏน ใช้เป็นหลักฐานในการพิจารณาว่าบุคคลนั้นเป็นผู้ต้องสงสัยหรือผู้ต้องหาในคดีที่จะนำเขาเข้ามาตรวจสอบกับเครื่องได้ ดังนั้นพนักงานสอบสวนเจ้าของคดี จำเป็นต้องส่งสำเนาสำนวนการสอบสวนรวมถึงภาพร่างแผนที่เกิดเหตุมาให้ผู้ดำเนินการตรวจสอบเพราะจะได้เป็นข้อมูลพื้นฐานทางคดีเพื่อที่จะดำเนินการซักถามก่อนตรวจสอบบุคคลนั้น ได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งเป็นการวางกรอบในการสร้างคำถามที่เกี่ยวข้องกับคดี ที่ไม่เกี่ยวข้องกับคดี รวมทั้งคำถามควบคุม นอกจากนั้นยังเป็นเครื่องช่วยที่ดีที่ผู้ดำเนินการตรวจสอบจะได้ล่วงรู้เกี่ยวข้องกับตัวบุคคลนั้น ๆ และพื้นฐานภูมิหลังของเขาเอง เพราะข้อมูลดังกล่าวจะเอื้อต่อการสัมภาษณ์ก่อนการตรวจสอบด้วยเครื่อง ในขณะที่เดียวกันเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานจากฝ่ายตำรวจท้องที่ย่อมต้องเป็นผู้ที่มีข้อมูลอย่างมากที่สุดเพื่อที่จะตอบข้อซักถามของเจ้าหน้าที่ฝ่ายห้องปฏิบัติการได้อย่างละเอียดเท่าที่สามารถรวบรวมได้ เพราะยังได้ข้อมูลที่ละเอียดและกระจ่างเท่าใดยอมเป็นการเอื้อประโยชน์ในการสัมภาษณ์บุคคลที่ถูกส่งตัวมาตรวจสอบเท่านั้น

กรณีที่คุณดำเนินการตรวจสอบยังมีข้อมูลทางคดีไม่เพียงพอหรือไม่อยู่ในสถานะที่จะทำการซักถามสัมภาษณ์ก่อนการตรวจสอบบุคคลนั้นอย่างเหมาะสมได้ การได้ข้อมูลมากเท่าใดย่อมเป็นเครื่องช่วยที่ดีมากเท่าไรที่จะทำให้ผู้ตรวจสอบล่วงรู้ได้กว้างขวางที่สุดในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบุคคลและพื้นฐานภูมิหลังของเขาเพราะจะเอื้อต่อการสัมภาษณ์ก่อนการทดสอบ ทั้งนี้มีข้อพึงปฏิบัติที่สำคัญอีกประการหนึ่งในขั้นตอนนี้คือ การนำตัวบุคคลใดมาตรวจสอบด้วยเครื่องโพลีกราฟ ควรบอกกล่าวให้บุคคลนั้นได้ทราบล่วงหน้าเพื่อรู้ตัวก่อนวันนัดหมาย เพราะการแจ้งให้ทราบล่วงหน้าอาจคาดไม่ถึงถึงความไม่พอใจของผู้กล่าวความจริงแต่ก็เป็นโอกาสสงบใจและพร้อมจะให้การพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของตน ในขณะที่ผู้กล่าวเท็จอาจเกิดความว่าวุ่นใจและวิตกกังวลได้ตลอดห้วงเวลาที่รอคอย รวมทั้งเจ้าหน้าที่ห้องปฏิบัติการควรบอกให้เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ประสานงานได้แจ้งเตือนถึงเงื่อนไขบางประการที่ต้องห้ามก่อนวันจะเข้ารับการตรวจสอบ เช่น ควรให้มีการนอนหลับพักผ่อนอย่างเพียงพอ อย่าปล่อยให้ห้องว่างจนเกิดความหวาด หากเป็นโรคหรือเจ็บป่วยและอยู่ในขณะรับการรักษาตัวขอให้แจ้งชื่อแพทย์และยาที่ใช้อยู่ ห้ามใช้ยานอนหลับ ยาคลายประสาท ยากระตุ้นประสาททุกรูปแบบ หากเป็นคำสั่งแพทย์ขอให้ระบุด้วย ข้อห้ามที่สำคัญที่สุดคือ การดื่มแอลกอฮอล์ภายใน 18 ชั่วโมงก่อนเข้าสู่กระบวนการตรวจสอบ

การสังเกตการณ์เบื้องต้นจะต้องเริ่มต้นตั้งแต่หน้าที่แรกที่บุคคลนั้นเข้ามาถึงจนกระทั่งถูกพาเข้าไปยังห้องปฏิบัติการ ซึ่งควรมีเจ้าหน้าที่อีกคนหนึ่งร่วมทำการสังเกตอย่างละเอียดทุกอย่างที่เป็นการแสดงออกของผู้รับการตรวจสอบ และอาจได้ข้อสังเกตบางประการที่ทำให้ทราบถึงทัศนคติหรือความรู้สึกบางอย่างที่บุคคลนั้นแสดงออกมาที่เกี่ยวกับการที่ต้องถูกตรวจสอบโดยเครื่องโพลีกราฟ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากเป็นบุคคลที่ดูแล้วไม่เต็มใจเข้ารับการตรวจสอบด้วยความสมัครใจของตนอย่างแท้จริง บางคนยินยอมพร้อมที่จะเข้ารับการตรวจสอบตามบันทึกคำให้การแต่เมื่อถึงวันตรวจสอบจริงกลับเดินทางมาถึงอย่างล่าช้า อ้างเหตุผลจำเป็นส่วนตัวต่าง ๆ นานา รวมทั้งเกิดความเจ็บป่วยที่บังเอิญเกิดขึ้นในเวลานั้น หรืออาจพบการบ้ายเบี่ยงและอ้างเหตุผลที่ไม่พร้อมเข้ารับการตรวจสอบอย่างปราศจากเหตุผล ปัญหาทั้งปวงเหล่านี้ล้วนแต่เป็นอาการของบุคคลที่ต้องการจะหลบเลี่ยงจากการตรวจจับด้วยเครื่องโพลีกราฟทั้งสิ้น ผู้ดำเนินการตรวจสอบควรสังเกตพฤติกรรมหรือกิริยาอาการโดยทั่วไปของบุคคลนั้นๆ ทั้งนี้เพราะสามารถใช้เป็นเบาะแสหรือแนวทางที่จะรับมือกับบุคคลนั้น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด (ไทพีศรีนิติ ภัคดีกุล, มปป. หน้า 38-41)

3.2 การสัมภาษณ์ก่อนการทดสอบ

การสัมภาษณ์ก่อนการทดสอบ (Pre-test Interview) มีจุดมุ่งหมายที่จะตรวจสอบข้อมูล โดยทั่วไปอย่างกว้าง ๆ ในส่วนที่ได้รับทราบมาจากพนักงานสอบสวนแล้ว แต่เพื่อเป็นการย้ำอีกครั้งหนึ่งถึงคำให้การ ที่ให้ไว้ก่อนล่วงหน้า และยังเป็นการมุ่งได้รับข้อมูลหรือคำชี้แจงเพิ่มเติม นอกเหนือไปจากที่ได้รับทราบหรือไม่แน่ใจ ในกรณีที่มีความขัดแย้งในคำให้การของบุคคลนั้นเอง หรือต่างบุคคลก็ตาม เราอาจไม่จำเป็นต้องถือเป็นสาระสำคัญที่จะต้องประเมินผลด้วยเครื่องหาก เขาสามารถให้ความกระจ่างอย่างเป็นที่น่าพอใจได้ในห้วงการสัมภาษณ์ ประโยชน์ที่เกิดขึ้นทำให้ ผู้ปฏิบัติงานเตรียมลักษณะคำถามที่เหมาะสมสำหรับบุคคลได้ทั้งประเด็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับคดี เพื่อพิสูจน์พินิจ และที่เป็นคำถามควบคุมเพื่อพิสูจน์ความบริสุทธิ์ในคดี นอกจากนี้การสัมภาษณ์จะทำให้เราได้รู้และได้ใช้ภาษาและกิริยาตลอดจนน้ำเสียงของเราเองให้สื่อความหมายอย่างเป็นที่ เข้าใจกับเขาได้ และขณะเดียวกันสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้เราประมาณระดับสมอง สถิติปัญญา ทักษะ และความร่วมมือของเขาได้ด้วยซึ่งจะเอื้อประโยชน์ในการดำเนินงานอย่างเหมาะสมของเราได้

ผู้ดำเนินการตรวจสอบควรอธิบายเกี่ยวกับเครื่องมือที่ นำมาต่อเชื่อม กับตัวเขาและหาก บุคคลนั้น ได้ยอมเข้ารับการตรวจสอบด้วยเครื่องโพลีกราฟแล้วต้องให้ บุคคลนั้น ลงนามใน แบบฟอร์มการให้ความยินยอมโดยสมัครใจและยอมสละสิทธิที่ได้รับการแจ้งเตือนแล้วว่าเขามี สิทธิที่จะไม่พูด ไม่ให้ความร่วมมือ หรือขอยกเลิกการตรวจสอบ ฯลฯ ได้เสมอตลอดห้วงเวลาที่ ดำเนินการจับเท็จนี้ ต่อจากนั้นผู้ดำเนินการตรวจสอบจึงเริ่มต้นเชื่อมต่อบุคคลนั้นเข้ากับเครื่อง โพลี กราฟ โดยเริ่มจากการเชื่อมต่อแถบวัดการหายใจเหนืออกและหน้าท้อง ปลูกวัดความดันโลหิตที่ ต้นแขนขวา ตัวชั่วคราวกระแสไฟฟ้าพันอยู่รอบนิ้วชี้และนิ้วนางข้างซ้าย โดยใช้วุ้นเป็นสื่อ นำ กระแสไฟฟ้า (Alumina Gel) หยดทาเอาไว้ก่อนเพื่อเป็นตัวนำกระแสไฟฟ้าจากนิ้วของบุคคลเข้าสู่ เครื่อง ได้ดียิ่งขึ้น อุปกรณ์อีกอย่างหนึ่งที่นำมาใช้เพื่อวัดปริมาณความเข้มข้นของโลหิตที่ปลายนิ้วคือ เครื่องมือที่เรียกว่า “Plethysmograph” จะถูกพันอยู่ที่นิ้วก้อยซ้าย โดยให้ส่วนที่เป็นตัวรับสัมผัสของ นิ้วอยู่ด้านในที่เป็นอุ้งนูนของนิ้ว หลังจากได้เชื่อมต่อแถบวัดการหายใจ ปลูกวัดความดันโลหิต (ซึ่งยังไม่ใส่ลมเข้าไป) และชั่วคราวกระแสไฟฟ้าแล้ว จึงเดินเครื่อง อย่างไรก็ตามผู้รับการตรวจสอบควร ได้รับคำอธิบายว่าเครื่องมือนี้คืออะไร ใช้เพื่อประโยชน์อะไร เป็นผลคืออย่างไรต่อผู้รับการ

ตรวจสอบในกรณีกล่าวความจริง และขณะเดียวกันก็สามารถตรวจจับพินิจได้หากมีการกล่าวเท็จ จากนั้นผู้ดำเนินการตรวจสอบควรนั่งที่เก้าอี้ซึ่งอยู่ตรงหน้าของบุคคลนั้น เพื่อสามารถ มองตรงไปยังใบหน้าและดวงตาของผู้รับการตรวจสอบ แต่ถ้าผู้รับการตรวจสอบมีร่างกายที่ดู ใหญ่โตหรือมีลักษณะทางกายภาพที่ดูน่าเกรงขามบางอย่างแล้ว ผู้ดำเนินการควรยืนตรงหน้าผู้รับ การตรวจสอบ เนื่องจากการยืนเป็นลักษณะของจิตวิทยาที่แสดงอาการข่มอยู่ในตัวและยังช่วยให้มี

การปรับเปลี่ยนท่าทีในการแสดงความสนใจจริงจังและบางตอนคล้ายกับเหมือนไม่ใส่ใจ ผู้ดำเนินการตรวจสอบควร สังเกตอย่างละเอียดรอบคอบถึงการแสดงออกของผู้รับการตรวจสอบ เช่น การมองประสานตาหรือไม่ และกิริยาอาการของผู้รับการตรวจสอบในขณะที่ตอบคำถาม เป็นต้น จดบันทึกถึงการแสดงความคิดเห็นใด ๆ ก็ตามที่บุคคลนั้น ได้แสดงออกมารวมถึงลักษณะอาการทางกาย ทางจิต หรือภาวะอารมณ์ทั้งหลาย รวมทั้ง การสัมภาษณ์จะต้องไม่มุ่งกล่าวโทษอย่างเด็ดขาด เพราะจุดมุ่งหมายหลักเป็นการสังเกตและวางกรอบการสร้างคำถามในการทดสอบเป็นสำคัญ และตลอดห้วงเวลาของการสัมภาษณ์จะต้องไม่นำสู่คำถามที่มุ่งถึงการพิจารณาคำกล่าวเท็จหรือคำหลอกลวง ทักษะคิดของผู้ดำเนินการตรวจสอบควรต้องเป็นกลางและไม่ถือฝ่ายอย่างแท้จริง เมื่อผู้ดำเนินการ ได้ข้อมูลจากผู้รับการตรวจสอบครบถ้วนแล้วจะนำไปสร้างชุดคำถามเพื่อการทดสอบ ต่อจากนั้นผู้ดำเนินการจะต้องอ่านให้ผู้รับการตรวจสอบฟังและให้ยืนยันคำตอบว่า “ใช่” หรือ “ไม่” เท่านั้น หากผู้รับการตรวจสอบมีความประสงค์จะอธิบายเพิ่มบ้างย่อมไม่ใช่เป็นเรื่องที่จะเสียเวลาจนเกินไป เว้นเสียแต่ว่าในขณะที่สัมภาษณ์ผู้รับการตรวจสอบกล่าวอย่างหนึ่งแต่พอถึงเวลาทบทวนคำถามกลับตอบอีกอย่างหนึ่งซึ่งแย้งกับที่กล่าวไว้ก่อนหน้านั้นจึงต้องซักถามให้กระจ่างว่าเป็นคำตอบใดแน่

การสัมภาษณ์ก่อนการทดสอบควรเสร็จสิ้นในเวลาประมาณ 30-40 นาที ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพของแต่ละคดี การสัมภาษณ์ควรดำเนินไปตามโครงร่างซึ่งไม่ควรเป็นลักษณะที่จะทำให้เป็นการปล่อยคลายความตึงเครียดจนถึงขั้นที่ ผู้รับการตรวจสอบ นั้นจะไม่รู้สึกตอบได้ในห้วงการทดสอบ การสัมภาษณ์เป็นลักษณะของการซักถามที่ไม่มุ่งปรักปรำหรือกล่าวโทษอย่างเด็ดขาด เพราะจุดมุ่งหมายหลักมีเพียงเพื่อให้ผู้ตรวจสอบทำการสังเกตและวางกรอบในการสร้างคำถามในการทดสอบเป็นสำคัญและต้องไม่นำสู่คำถามที่มุ่งถึงการพิจารณาคำกล่าวเท็จหรือคำหลอกลวงของผู้รับการตรวจสอบนั้นหรือแม้กระทั่งจะไม่มุ่งหวังที่จะได้รับคำสารภาพในความผิดออกมาในขณะนั้น เว้นไว้แต่ว่าเป็นกรณีที่หลักฐานอ้างอิงอย่างชัดเจนว่าปรารถนาจะสารภาพก่อนการทดสอบเท่านั้น ตลอดห้วงเวลาสัมภาษณ์ก่อนการทดสอบ ทักษะคิดของผู้ดำเนินการตรวจสอบควรเป็นกลางอย่างแท้จริง โดยไม่ต้องมีความลำเอียงเบื้องต้นว่าผู้รับการตรวจสอบจะพูดจริงหรือเท็จ เพราะเป็นห้วงเริ่มต้นกระบวนการเท่านั้นและอยู่ในฐานะเป็นเพียงผู้จะทำหน้าที่ตรวจสอบ ดังนั้นจะต้องระมัดระวังความรู้สึกนึกคิดของตนเองให้ไม่เกิดความหวั่นไหวลำเอียงหรือสงสัยเห็นใจใด ๆ ตลอดจนกระทั่งภายหลังจากการทดสอบทั้งหมดสิ้นสุดลงและผลปรากฏออกมาว่าเป็นการกล่าวเท็จเท่านั้นผู้ดำเนินการอาจแสดงออกมาได้อย่างชัดเจนในลักษณะที่จะซักถามเพื่อจุดมุ่งหมายที่จะทำให้ผู้รับการตรวจสอบยอมรับผิดของตนออกมา (Maschke and Scalabrini, 2000, pp. 42-43)

3.3 คำถามในการทดสอบ

คำถามที่จะนำมาใช้ในการทดสอบที่ใช้เป็นหลักอยู่โดยทั่วไปจะมี 3 ประเภท คือ คำถามเกี่ยวกับคดี (Relevant Question) คำถามควบคุม (Control Question) และคำถามที่เป็นกลางหรือที่ไม่เกี่ยวข้องกับคดี (Neutral/Irrelevant Question) ซึ่งคำถามแต่ละประเภทมีหลักการในการสร้างคำถามเพื่อประโยชน์สำหรับการทดสอบทางโพลีกราฟ ทั้งนี้เพราะคำถามการทดสอบนั่นเองที่เหมือนกับเป็นเครื่องมือ ดังนั้นผู้ตรวจสอบจึงจำเป็นต้องใช้เครื่องมือที่เหมาะสมเพื่อบรรลุภารกิจในลักษณะที่จะได้รับประสิทธิผลสูงสุด หลักสามัญที่สำคัญที่สุดสำหรับการสร้างคำถามทดสอบเกี่ยวกับคดี มีดังนี้

3.3.1 คำถามที่เกี่ยวข้องกับคดี มีหลักสำคัญสำหรับการสร้างคำถามดังนี้

- 1) จงอย่าใช้ถ้อยคำในภาษากฎหมายหรือศัพท์ทางวิชาการในการตั้งคำถามเกี่ยวกับคดี เช่น คำว่า “ฆาตกรรม” “ข่มขืน” และ “ยักยอก” ไม่ควรถูกนำมาใช้เพราะขาดความจำเพาะเจาะจงในความหมาย ควรใช้คำอื่นที่มีความหมายเดียวกันแทน
- 2) จงอย่าใช้ถ้อยคำหรือคำถามซึ่งจะปลุกเร้าอารมณ์ด้วยคำถามเช่นนั้นในคำถามที่เกี่ยวข้องกับคดี ถึงแม้ว่าถ้อยคำหลายอย่างถูกนำมาใช้อย่างเป็นคำสามัญ อย่างเช่น ฆ่า ขโมย ข่มขืน เป็นต้น แต่ปรากฏว่าคำเหล่านี้สามารถปลุกอารมณ์ขึ้นมาได้ และอาจส่งผลกระทบต่อความรู้สึกของคนผู้บริสุทธิ์ได้มากพอ ๆ กับคนกล่าวเท็จ
- 3) จงอย่าใช้คำถามปนหรือสรุปคาดการณ์ประเด็นในคำถามที่เกี่ยวข้องกับคดี คดีที่เกิดขึ้นจริงนั้นหลายครั้งมากมายที่มีหลายฐานความผิดเกิดขึ้นรวมอยู่ในเหตุการณ์ต่อเนื่องเดียวกัน อย่างเช่น มีทั้งการปล้นและฆ่า ข่มขืนและฆ่าและชิงทรัพย์ ล่อลวงและทำร้ายร่างกายและฆ่าและเผา เหล่านี้เป็นต้น บางครั้งการพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์ปรากฏผลออกมาอย่างชัดเจนตามนั้นแล้ว แต่หลายครั้งที่ยังไม่ได้ผลที่ชัดเจนแต่จากสภาพที่ปรากฏอยู่อย่างเช่น พบศพหญิงร่างเปลือยเปล่า เราอาจสันนิษฐานได้ว่าน่าจะมีเรื่องทางเพศเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย นอกเหนือจากความตายจึงสรุปเอาเองว่าจะเป็นคดีข่มขืนแล้วฆ่า อย่างไรก็ตามผู้ดำเนินการตรวจสอบจะต้องระมัดระวังด้วยที่จะไม่คาดสรุปเช่นนั้นตามไปด้วยในการสร้างคำถามเกี่ยวข้องกับคดี
- 4) จงอย่าใช้คำถามที่มีความกำกวมแต่จะต้องมีความหมายอย่างเดียวกันนั้น กรณีตัวอย่างเช่น เขื่อนในคดีเป็นหญิงชื่อ “น้อย” เรากำลังจะทดสอบคนใกล้ชิดของเธอที่เป็นผู้ชาย เราควรใช้ชื่อเต็ม หรือนามจำเพาะอื่นใดขยายความในคำถามที่เราต้องการจะถาม เพราะไม่เช่นนั้นจะเป็นการสูญเสียแรงกระทบที่ควรมีอย่างเต็มที่นั้นออกไปได้ และยังช่วยให้บุคคลนั้นมีโอกาสฟังความสนใจไปยังบุคคลอื่นที่ชื่อ “น้อย” เหมือนกันในห้วงขณะตั้งคำถามเกี่ยวข้องกับคดีเพราะเขาอาจคิดถึงเหตุการณ์ตอนที่เขาทำร้ายคนชื่อน้อยอีกคนหนึ่งมาก่อน ทั้ง ๆ ที่เขาเป็นผู้บริสุทธิ์กับคำ

กล่าวหาของน้อยคนนี่ ซึ่งเหตุการณ์ในอดีตกับคนชื่อเดียวกันอาจรบกวนจิตใจจนถึงเสมือนกล่าวเท็จได้เมื่อปฏิเสธคราวนี้

5) จงอย่าผสมประเด็นคำถามในการทดสอบชุดเดียวกัน กรณีที่มีหลายลักษณะการกระทำผิเกิดขึ้นซึ่งแม้จะดูเป็นความต่อเนื่องแต่ระดับความรู้สึกผิดของแต่ละบุคคลในการกระทำของตนเองย่อมต่างกัน หากนำไปรวมกันเข้าไว้เป็นการทดสอบชุดเดียวกันแล้วอาจไม่พบพิรุธกับการกระทำที่มีลักษณะที่เป็นรองกว่า อย่างเช่นมีเรื่องทั้งการทำร้ายร่างกาย การลักทรัพย์และฆาตกรรม น้ำหนักของความรู้สึกมักตกอยู่ในความกังวลของเรื่องชีวิตร่างกายยิ่งกว่าทรัพย์ จนอาจทำให้ดูราวกับว่าเขาเป็นผู้ลงมือฆ่า แต่ไม่เกี่ยวอะไรกับการทำร้ายและการฆาตกรรมเลย

6) จงอย่าใช้คำถามที่อยู่บนรากฐานของความคิดเห็นหรือสภาพจิตหรือความนึกคิดหรือภาวะอารมณ์ใด ๆ ทั้งสิ้น การตอบคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นไม่สามารถยึดถือเอามาเป็นการประเมินถึงความจริงหรือความเท็จได้ อย่างเช่น ถามว่า “เมื่อคืนนั้นคุณดื่มจนเมา ไซ้หรือไม่?” ซึ่งจะทำให้บุคคลนั้นตีความสภาพของตนเองในเหตุการณ์คืนนั้นและเขาอาจสรุปออกมาต่างไปจากสิ่งที่ผู้ตรวจสอบคิดอยู่ในใจขณะที่ได้ยินคำว่า “ดื่มจนเมา” หรืออย่างกรณีถามถึงความรัก เช่น “คุณรักน้อย ไซ้หรือไม่?” คำว่า “รัก” ที่อยู่ในความหมายของคนนั้นอาจไกลเกินกว่าความคาดหมายที่ผู้ตรวจสอบให้อยู่สำหรับคำถามเดียวกันนี้ นอกจากนี้คำถามเกี่ยวข้องกับความตั้งใจหรือแรงปรารถนาต่าง ๆ ย่อมขาดความเหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการทดสอบทั้งสิ้น

7) คำถามต่าง ๆ ควรสั้น ตรงประเด็น ชัดเจน และเข้าใจง่ายสำหรับผู้รับการตรวจสอบ เพราะคำถามที่ยาวอาจสร้างความงุนงงสงสัยได้ แต่เมื่อมีความจำเป็นที่ต้องใช้คำถามยาวเพื่อให้เป็นที่เข้าใจได้อย่างสมบูรณ์ที่สุดแล้วเราควรต้องอ่านและอธิบายให้เขาเข้าใจอย่างถ่องแท้ก่อนการทดสอบ และซึ่งเราต้องบอกเขาด้วยว่าจะตัดย่อคำถามลงตอนที่ถามเขาขณะทดสอบ

8) คำถามควรต้องเป็นถ้อยคำที่ใช้อยู่ในระดับซึ่งผู้ถูกตรวจสอบสามารถเข้าใจได้อย่างชัดเจน การใช้คำศัพท์ที่ไม่เหมาะสมเนื่องจากการใช้ถ้อยคำและภาษาที่บางครั้งไม่อยู่ในความเข้าใจของบุคคลนั้นย่อมไม่อาจตรวจสอบกับเขาได้ว่าพูดจริงหรือไม่ ไม่ว่าจะตอบรับหรือตอบปฏิเสธ

9) คำถามที่ใช้ไม่ควรเป็นการถามเกี่ยวกับสภาพที่อาจเปลี่ยนแปลงได้ คำถามเกี่ยวกับสภาพอารมณ์ ความรู้สึก ทักษะคติ หรือจำนวนต่าง ๆ ไม่ควรถูกนำมาใช้สำหรับเป็นคำถามที่มีความเกี่ยวข้องกับคดี เพราะสิ่งเหล่านี้อาจผันแปรได้และไม่แน่นอนอย่างยิ่งและทั้งยังขาดความมั่นคงที่จะประเมินออกมาได้

10) ต้องแน่ใจได้ว่าคำถามที่เกี่ยวข้องกับคดีมีความครอบคลุมทั้งที่เป็นประเด็นโดยตรง ประเด็นรอง และประเด็นหลักฐานเกี่ยวข้อง ถึงแม้คำถามเกี่ยวข้องกับคดีจะเป็นส่วนหนึ่ง

และถือเป็นส่วนสำคัญยิ่งในการที่จะนำไปสู่การตรวจจับพิรุษของบุคคลร่วมกับคำถามควบคุมและคำถามที่เป็นกลาง แต่ในส่วนของคำถามเกี่ยวข้องกับคดีเองยังต้องพิจารณาอย่างละเอียดยิ่งขึ้นอีกชั้นหนึ่งถึงระดับความสำคัญของคดีนั้น ๆ เองด้วยเสมอและจะต้องถูกนำไปอยู่ในตำแหน่งลำดับของชุดคำถามที่จะทำการทดสอบต่อ ดังนั้นจึงต้องตั้งประเด็นเอาไว้เสมอว่าคำถามใดจะถือว่าเป็นประเด็นหลักหรือประเด็นตรง คำถามใดจะถือเป็นประเด็นรองและคำถามใดจะใช้เป็นประเด็นหลักฐานเกี่ยวข้องกับเท่านั้น

11) เมื่อสร้างคำถามเกี่ยวข้องกับคดี จะต้องมั่นใจเสมอว่าข้อมูลทางคดีและข้อเท็จจริงมีความแม่นยำอย่างสมบูรณ์จริง ๆ การสร้างคำถามเกี่ยวข้องกับคดีที่ถูกต้องแม่นยำจะกระทำได้อย่างดีถ้าข้อมูลเหล่านี้ได้มาจากปากคำของพยานต่าง ๆ ตามที่ให้การไว้กับพนักงานสอบสวนและได้รับการยืนยันแล้วจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายสืบสวน

12) ต้องแน่ใจว่าถ้อยคำมีความหมายเพียงพอกับประเด็นจำเพาะเพื่อที่บุคคลนั้นจะหวั่นเกรงถึงผลกระทบที่จะตามมาจากการกล่าวเท็จ ได้ ถึงแม้ว่าจะมีคำแนะนำอยู่ในเบื้องต้นที่ไม่สมควรใช้คำที่มีความหมายแรงในตัวเอง เช่น ฆาตกรรม ฆ่า ขโมย ปล้น เพราะจะทำให้ความรู้สึกของทั้งผู้บริสุทธิ์ความหวั่นไหวได้พอ ๆ กับคนกล่าวเท็จไม่มากก็น้อย แต่บางครั้งคำว่า “ทำให้เขาตาย” “หยาบเอาไป” ก็ไม่กระตุ้นถึงความสำนึกผิดของผู้ที่ขาดความรู้สึกรับผิดชอบถึงความจำเป็นบาปของตนเองได้นัก ดังนั้นผู้ดำเนินการตรวจสอบจะต้องเลือกใช้ถ้อยคำที่มีความเหมาะสมจำเพาะบุคคลและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นด้วย โดยที่ถ้อยคำมีลักษณะของการตั้งใจ จงใจ วางแผน ฯลฯ เหล่านี้อาจสมควรที่จะใช้คำ “แรง” เหล่านั้นได้ในคำถาม ซึ่งจะมีความต่างไปจากคดีที่เห็นได้ชัดว่าเป็นการกระทำโดยขาดเจตนา ประมาท เลินเล่อ หรือความมั่งง่ายต่าง ๆ ของบุคคลนั้นเอง

13) ต้องแน่ใจว่าประเด็นเกี่ยวกับคดีได้รับการกล่าวออกมาอย่างชัดเจนและเตรียมการไว้ล่วงหน้าแล้วอยู่ในคำถาม คือการนำลักษณะการทำงานของคนร้ายมาเป็นตัวช่วยสำหรับการตั้งคำถาม ซึ่งจะได้ผลชัดเจนยิ่งขึ้นกว่าคำถามที่ดูเป็นกลาง ๆ ถึงฐานความผิด

14) จงอย่าใช้คำถามเกี่ยวข้องกับคดีหลายข้อจนเกินไปในการทดสอบ ซึ่งเป็นลำดับชุดเดียว เพราะถ้าไม่เช่นนั้นอาจลบลบปฏิริยาของผู้ตอบได้

15) จงอย่าใช้คำถามด้วยจำนวนคำถามน้อยเกินไปในลำดับชุดคำถามเดียวจนกระทั่งขาดประเด็นสำคัญเกี่ยวกับคดี การมีคำถามน้อยเกินไปจะทำให้จำกัดประเด็นอย่างมากและอาจเกิดความบกพร่องในการทดสอบขึ้นได้

16) ผู้ดำเนินการตรวจสอบจะต้องประเมินตนเองเป็นครั้งสุดท้ายถึงคำถามการทดสอบด้วยการถามตัวเองถึงคำถามว่า ผู้ที่ถูกส่งตัวเข้ามารับการตรวจสอบ สามารถตอบคำถามอย่างเป็นทางการกล่าวความจริงแต่ยังคงมีความผิดทางคดีอยู่หรือไม่ หรือกล่าวความเท็จแต่ยังคงเป็นผู้

บริสุทธิ์ทางศีลหรือไม่ คำถามที่สร้างเป็นสภาพที่มีความเจาะจงเกินไปด้วยข้อปลีกย่อยจนกระทั่งอาจขาดประเด็นหลักหรือไม่ คำถามที่สร้างขึ้นสั้นเกินไปจนกระทั่งไม่อาจครอบคลุมประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ทั้งหมดได้เพียงพอหรือไม่ คำถามที่ถาม “อ่อน” เกินไปหรือไม่ คำถามที่สร้างขึ้นครอบคลุมประเด็นหลักหรือไม่ ครอบคลุมประเด็นรองหรือไม่ ครอบคลุมประเด็นเชื่อมโยงพยานหลักฐานหรือไม่ ฯลฯ

3.3.2 คำถามควบคุม

เมื่อดำเนินการใกล้สิ้นสุด สำหรับการสัมภาษณ์ก่อนการทดสอบและการเตรียมคำถามในการทดสอบแล้ว ผู้ตรวจสอบจะต้องแสวงหาทางสร้างคำถามควบคุมอย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นลักษณะคำถามที่ต้องออกแบบมาสำหรับใช้เป็นเกณฑ์การเปรียบเทียบที่จะเป็นเครื่องช่วยผู้ตรวจสอบนำไปสู่การวิเคราะห์ถึงความจริงหรือความเท็จกับประเด็นที่เกี่ยวข้องกับคดีได้อย่างรวดเร็ว ลักษณะของคำถามควบคุมโดยหลักทั่วไปจะต้องเป็นเรื่องเกี่ยวกับการกระทำที่ไม่ถูกต้องเป็นสภาพทั่วไปทำนองเดียวกับกรณีหลักทางคดีที่กำลังสืบสวนอยู่นั้นและเป็นเรื่องที่บุคคลนั้นย่อ มมีความเป็นไปได้เต็มที่ที่จะพูดไม่จริงหรือคำตอบของเขาเองจะยังคงเป็นความสงสัยในใจของตนเอง ไม่น้อย เหตุผลทางจิตวิทยาในเรื่องนี้ก็คือ เราอยู่บนสมมติฐานที่ว่ามนุษย์เราล้วนทำความผิดมาแล้วทั้งสิ้นในชีวิต ส่วนใหญ่เป็นความผิดที่ใคร ๆ ก็ทำ เช่น พูดไม่จริง หลอกหลวงคนอื่น ขโมยของ ทำให้อื่นเสียใจ ฯลฯ สิ่งเหล่านี้หลายอย่างไม่ผิดกฎหมายแต่เป็นสิ่งที่เจ้าตำรวจและรู้สึกได้ว่าไม่ถูกต้องแต่เป็นเรื่องสามัญธรรมดาเสียจนกระทั่งไม่คิดจะจำ แต่สิ่งเหล่านี้จะถูกนำมาตั้งเป็นคำถามเพื่อให้เขาต้องนึกย้อนและตระหนักถึงความ ผิดบาปเหล่านั้นอย่างจริงจังและซึ่งจะเป็นผลที่ทำให้เขาต้องนึกทบทวนย้อนคิดและดึงเอาความรู้สึกเก่า ๆ กลับคืนมาแต่ก็ยากที่คนเราจะเห็นภาพอดีตอย่างชัดเจนเพราะสมองไม่ได้ใส่ใจที่จะจำทุกอย่างในชีวิตที่ผ่านมาของตนได้ แต่ถึงกระนั้น ช่วงเวลาการทดสอบนั้นสมองของเขาต้องคิดอย่างหนัก ดังนั้นคนที่บริสุทธิ์ในทางคดีจะปรากฏปฏิกิริยาสนองตอบต่อคำถามเช่นนี้ได้อย่างชัดเจนในขณะที่คนกล่าวเท็จจะไม่สนใจย้อนคิดถึงเรื่องราวเหล่านี้ แต่ความกังวลจะไปอยู่ที่กลัวการถูกจับว่าเป็นคนร้ายในคดี สมองจึงจะหมกหมุ่นอยู่กับคำถามเกี่ยวข้องกับคดียิ่งกว่าคำถามควบคุม ดังนั้นคำถามควบคุมจำเป็นต้องเป็นลักษณะความผิดสามัญของชีวิตในอดีตที่ผ่านมาของบุคคลนั้นเอง แต่เป็นเรื่องที่ไม่สำคัญอะไรนัก หลายอย่างจึงไม่อยู่ในความทรงจำ แต่เมื่อถูกซักแล้ว อาจพอนึกออกบ้างและถึงอย่างไรก็สุดวิสัยที่จะจำได้อย่างละเอียดหมดทุกอย่าง อย่างไรก็ตามสิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือความผิดของชีวิตนั้นจะต้องมีลักษณะที่เป็นแบบคู่ขนานกับคดีจริง ๆ แต่มีน้ำหนักความรับผิดชอบน้อยกว่ามาก ดังนั้นคำถามควบคุมควรต้องเป็นรูปแบบตามเงื่อนไขต่อไปนี้เสมอคือ

- 1) เป็นเรื่องประเภทเดียวกันกับประเด็นเกี่ยวข้องที่นำมาทดสอบ
- และ 2) เป็นเรื่องที่แยกออกได้อย่างชัดเจนจากประเด็นที่เกี่ยวข้องกับคดี
- และ 3) เป็นเรื่องที่ถูกความต่อความรู้สึกต่าง ๆ น้อยกว่าสำหรับผู้เข้ารับการตรวจสอบ
- และ 4) เป็นเรื่องที่น่าจะพูดไม่จริง

3.3.3 คำถามที่เป็นกลางหรือไม่เกี่ยวข้องกับคดี

ภายหลังการวางกรอบและสร้างคำถามเกี่ยวข้องกับคดีและคำถามควบคุมได้เรียบร้อยแล้ว เจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการตรวจสอบจะต้องบอกกล่าวให้บุคคลนั้นทราบว่าจะนอกจากคำถามที่ซักถามกันมาแล้วทั้งหมดยังมีคำถามอีกประเภทหนึ่งที่จะนำมาใช้ถามด้วย คำถามที่เป็นกลางซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับคดีจะให้ประโยชน์สำหรับการล่วงรู้ถึงระบบการหายใจ การสูบลดโลหิต การเดินของชีพจร เนื่องจากผู้ตอบคำถามแทบไม่มีความจำเป็นต้องคิดทบทวนอะไรเลยขณะตอบคำถามซึ่งเป็นคำถามที่มุ่งพิจารณาเกณฑ์ปกติของ เขาเท่านั้น โดยมีได้นำมาประเมินความจริงหรือความเท็จใด ๆ เลยทั้งสิ้น เหตุผลนอกเหนือจากการได้ล่วงรู้ถึงความปกติของผู้รับการตรวจสอบแล้วสิ่งที่จะได้ประโยชน์อย่างอื่นก็คือ

- 1) เพื่อวางเกณฑ์ในปฏิกริยาชนิด “ยึดติด” ซึ่งอาจปรากฏอยู่กับทั้งคำถามเกี่ยวข้องกับคดีและคำถามควบคุม
 - 2) เพื่อคลี่คลายหรือวางเกณฑ์ในปฏิกริยาความหวาดวิตกหรือการถูกรบกวน บางอย่างจากเสียงหรือบางสิ่งบางอย่างทั้งภายในหรือภายนอกห้องตรวจสอบและเจ้าตัวได้ยินขณะทำการทดสอบ
 - 3) เพื่อเป็นช่องทางให้มีปฏิกริยาผ่อนคลายหลังจากคำถามเกี่ยวข้องกับคดี
 - 4) เพื่อจัดแยกปฏิกริยาต่อคำถามสำคัญ ๆ ด้วยการใช้คำถามที่เป็นกลางแทรกเอาไว้
 - 5) เพื่อบ่งระบุให้เด่นชัดถึงปฏิกริยาการกล่าวเท็จในคำถามเกี่ยวข้องกับคดีจากการตอบคำถามไม่ได้ของตัวบุคคลนั้นหรือให้คำตอบที่ล่าช้ากับคำถามต่อมาที่ไม่เกี่ยวข้องกับคดีเลย
 - 6) เพื่อใช้เป็นข้อพิจารณาถึงบุคคลที่จะใช้เป็นอุบายสร้างปฏิกริยาที่ไม่เป็นจริงหรือ
- แกล้งมีปฏิกริยาบางอย่างกับคำถามที่เป็นกลางด้วยมีจุดมุ่งหมายจะเบนผู้ตรวจสอบให้เข้าใจว่าปฏิกริยาเหล่านั้นเกิดขึ้นมากกว่า ด้วยการเปรียบเทียบกับปฏิกริยาสนองตอบต่อคำถามเกี่ยวข้องกับคดี (ไทพีศรีนิวัต ภัคติกุล, มปป. หน้า 55-71)

คำถามที่เป็นกลางจึงต้องควรเกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงที่รู้มาก่อนอย่างแน่นอนและต้องไม่ใช่เป็นเรื่องที่อยู่ในระดับเพียงความน่าจะเป็นเท่านั้นและผู้ตรวจสอบสรุปเอาเองว่าเป็นเช่นนั้นจริง นอกจากนี้ประสิทธิภาพของผู้เชี่ยวชาญบางคนยังให้ข้อแนะนำเอาไว้ที่แสดงให้เห็นว่าคนบางคนพยายามทดสอบประสิทธิภาพเทคนิคโพลีกราฟด้วยการตั้งใจกล่าวเท็จกับคำถามที่เป็นกลางโดย

ผู้ตรวจสอบไม่เคยล่วงรู้มาก่อนเลยว่าเป็นความจริงเป็นอย่างไร ถ้าหากคน ๆ นั้น ไม่ได้ถูกชักถึงคำโกหกนั้น ผู้ตรวจสอบอาจต้องเผชิญกับความยุ่งยากบางอย่างเมื่อตอนที่บุคคลนั้นยอมรับภายหลังจากการทดสอบสิ้นสุดลงแล้วด้วยการพบข้อเท็จจริงถึงคำกล่าวเท็จเกี่ยวกับอาชญากรรมนั่นเอง (ไทพีศรีนิติ ภัคคีกุล, มปป. หน้า 55-73)

3.4 การทดสอบ

ในการตรวจสอบทางโพลีกราฟจำเป็นต้องมีการทดสอบ หลายครั้งด้วยชุดคำถามที่เหมือนกันและแตกต่างกันตามแต่จุดประสงค์ของแต่ละลักษณะสูตรของคำถามการทดสอบและตำแหน่งในการสลับคำถาม หลักทั่วไปตามแนวทางของ Reid ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการจับเท็จที่ริเริ่มให้มีการใช้เทคนิคคำถามควบคุมเป็นคนแรกและซึ่งทำให้ระบบการจับเท็จปัจจุบันต้องใช้เทคนิคนี้ทุกครั้งอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้เลยนั้นกำหนดให้มีการทดสอบพื้นฐานจำนวน 4 การทดสอบ โดยจะเริ่มต้นด้วยการทดสอบแรก (First Test) การทดสอบที่สอง(Card Test) การทดสอบที่สาม (Third Test) และการทดสอบที่ดี (Mixed Question Test)

ลำดับการทดสอบต่อไปนี้เป็นไปตามแนวทางที่ Reid ใช้สำหรับการตรวจสอบทางโพลีกราฟ แต่ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินตามเช่นนี้เสมอไปอาจปรับใช้ตามความเหมาะสม และการทดสอบแต่ละครั้งอาจปรับตำแหน่งลำดับได้ แต่สูตรของคำถาม (Question Formula) จะเปลี่ยนแปลงตำแหน่งลำดับของประเภทคำถามไม่ได้เด็ดขาด อย่างเช่น ถ้าจะทดสอบด้วย MGQT ก็ต้องดำเนินการไปตามสูตรที่กำหนดอันเป็นรับรองอยู่แล้วนั้น

3.4.1 การทดสอบแรก (First Test) เป็นการทดสอบตามสูตร กำหนดตำแหน่งคำถาม การทดสอบแบบ MGQT (Multiple-General-Question Test) ผู้เข้าทดสอบจะตอบคำถามทุกข้อทั้งหมดด้วยคำว่า “ใช่” หรือ “ไม่” เท่านั้น ซึ่งการทดสอบจะใช้เวลาประมาณ 3 – 4 นาที หลังจากการทดสอบเสร็จสิ้นลงควรปล่อยให้เครื่องดำเนินการบันทึกต่อไปอีกประมาณ 10 ถึง 15 วินาที เพื่อสังเกตความเปลี่ยนแปลงของเขาที่เกิดขึ้น หลังจากการทดสอบสิ้นสุดลงต้องปล่อยลมออกจากปลอกความดันให้หมด แต่ยังคงอุปกรณ์อื่น ๆ ไว้ตามเดิม ในการทดสอบนี้หากบุคคลนั้นมีการเคลื่อนไหวร่างกาย หรือถอนหายใจขณะที่ถูกตั้งคำถามในข้อแรก ๆ ผู้ตรวจสอบควรหยุดการทดสอบทันที และต้องเตือนเขาให้มีความร่วมมือด้วยอย่างเต็มที่ หากมีการขยับตัวเพียงบางคำถาม โดยเฉพาะกับคำถามที่เกี่ยวข้องกับคดี หรือการควบคุมการสูดอากาศหายใจของตนเอง เขาจะไม่ได้รับการเตือนใด ๆ ในการกระทำของเขาจนกระทั่งการทดสอบชุดต่อไปเสร็จสิ้นลงก่อนที่จะเริ่มการทดสอบด้วยคำถามผสม (Mixed Question Test) จึงจะได้รับการแจ้งเตือน เหตุผลก็คือการกระทำที่จิตใจเหล่านี้เป็นตัวบ่งชี้ถึงความหลอกลวง ดังนั้นถ้าเขาได้รับการเตือนตั้งแต่ต้นให้เลิก

การกระทำโดยจงใจดังกล่าว เขาอาจมีทัศนคติไม่ตัวอย่างรุนแรงจนอาจกลายเป็นคนที่ไม่แสดงปฏิกิริยาตอบโต้ใด ๆ ออกมาอีก ผลที่ตามมาก็คือจะทำให้ผู้ตรวจสอบไม่อาจลงความเห็นอย่างหนึ่งอย่างใดได้

ถ้าหากบุคคลนั้นหลับตาในห้วงการทดสอบ มักเป็นการกระทำเพื่อเลี่ยงการตรวจจับด้วยการเปลี่ยนความคิดไปยังเรื่องอื่นหรือพยายามทำให้ว่าง บางครั้งก็อาจสวดมนต์ภายในใจ ดังนั้นความรู้สึกภายในจึงหันเหออกไปจากการกำลังถูกตรวจจับทางโพลีกราฟ การกระทำดังกล่าวย่อมส่งผลกระทบต่อบันทึกที่บิดเบือนและจำเป็นต้องแจ้งเตือนให้เขางดเว้นการกระทำเช่นนั้น ถ้าหากเป็นกรณีที่บุคคลนั้นตอบคำถามขณะที่กำลังสวดมนต์หรือใจลึกลับ เช่นขณะสวดมนต์แล้วให้คำตอบ จากนั้นจึงหายใจออก สิ่งนี้ย่อมจะทำให้เกิดการบิดเบือนของรูปแบบการทดสอบหายใจปกติได้ และถ้าไม่แจ้งเตือนให้ทราบก็อาจส่งผลต่อการวิเคราะห์ที่ถูกต้องได้

3.4.2 การทดสอบที่สอง (STIM Test) ในกรณีของ Reid ได้ใช้วิธีของ Card Test: CT แทนที่ที่การทดสอบแรกเสร็จสิ้นลง ผู้ตรวจสอบต้องบอกกับบุคคลนั้นว่า “นี่จะเป็นอีกส่วนหนึ่งของการทดสอบ” และให้เขาหยิบบัตรเลขหมายต่าง ๆ กัน 7 แผ่นขึ้นมาให้เขาดู กว่าด้านหน้าตัวเลขลงและสั่งให้เขาเลือกขึ้นมาหนึ่งใบ และสั่งให้เขาตอบ “ไม่” ในแต่ละคำถามเกี่ยวกับบัตรพวกนั้น รวมถึงบัตรที่เขาได้เลือกไว้ก็ตาม กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ คำตอบข้อหนึ่งของคำถามทั้งหมดจะต้องเป็นคำกล่าวเท็จอย่างแน่นอน ผู้ตรวจสอบจะต้องบอกด้วยว่า การทดสอบด้วยบัตรเลขหมายนี้มีความสำคัญเช่นเดียวกับการทดสอบอื่น ๆ และถ้าเครื่องโพลีกราฟสามารถจับบัตรที่เขาเลือกออกมาได้อย่างถูกต้อง เมื่อนั้นผู้ตรวจสอบก็จะทราบว่าเครื่องมือทำงานได้อย่างเหมาะสม เหตุผลที่เราต้องใช้การทดสอบ CT ก็เพื่อวัตถุประสงค์สำคัญดังนี้

- 1) เพื่อกระตุ้นให้ผู้กล่าวความเท็จแสดงปฏิกิริยาสนองตอบออกมาจากความรู้สึกจำเพาะต่อคำถามที่เกี่ยวข้องกับคดีที่จะถูกถามขึ้นอีกครั้งหนึ่ง ในภายหลัง ด้วยเหตุผลของการชี้ให้เห็นถึงประสิทธิภาพและความแม่นยำของการตรวจสอบทางโพลีกราฟที่เกี่ยวข้องกับการทดสอบด้วยบัตรเลขหมาย
- และ 2) เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้ที่กล่าวความจริงในการให้ความไว้วางใจต่อเทคนิคโพลีกราฟที่นำมาใช้และกระตุ้นให้บุคคลนั้นตระหนักถึงคำตอบที่จะต้องแสดงออกมาอย่างชัดเจนกับคำถามควบคุมที่จะถูกถามขึ้นอีกครั้งหนึ่งในการทดสอบครั้งต่อไป
- และ 3) เพื่อเปิดช่องทางให้ผู้กล่าวเท็จพยายามบิดเบือนร่องรอยการตรวจสอบทางโพลีกราฟมากยิ่งขึ้น และหากเป็นเช่นนั้นแล้วจะเท่ากับยิ่งช่วยให้ผู้ดำเนินการตรวจสอบพิจารณาได้ถึงเกณฑ์การกล่าวความเท็จจากพิรุณที่ปรากฏออกมาได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

3.4.3 การทดสอบที่สาม (Third Test) คำถามจะเป็นชุดเดิมกับการทดสอบแรกแต่หากผู้เข้าทดสอบมีความกังวลใจกับคำถามบางข้ออาจมีการขอแก้ไขบางอย่างในการตอบคำถามกับการทดสอบแรกที่เป็นคำถามควบคุมหรือเป็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับคดี ผู้ดำเนินการทดสอบควรจะมี การปรับคำถามในข้อนั้น ๆ ซึ่งคนที่ยอมรับหรือขอแก้ไขบางอย่างในการตอบคำถามกับการทดสอบแรกหรือแม้กระทั่งอาจแสดงออกมาถึงความนึกคิดอย่างจริงจังในความไม่มั่นใจของตนเองกับคำถามที่ถูกถาม คนเหล่านั้นมักจะพูดจริงในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับคดี แต่ในทางตรงกันข้ามถ้าเขาได้กล่าวจริงไปในการทดสอบแรกหรือไม่มีทีท่าจะอธิบายอะไรต่อไปเช่นนี้ก็มีได้เป็นเครื่องบ่งชี้ว่าเขากล่าวเท็จใด ๆ

3.4.4 การทดสอบที่สี่ (Mixed Question Test) ตามสูตรกำหนดตำแหน่งคำถามการทดสอบยังคงเป็นแบบ MGQT แต่เป็นการสลับตำแหน่งคำถามเพื่อให้แน่ใจว่าเรามีปฏิริยากับตำแหน่งของคำถาม (Spot) หรือกับตัวคำถามซึ่งจะช่วยให้ผู้ดำเนินการตรวจสอบประเมินได้ว่าปฏิริยาสนองตอบที่เกิดขึ้นนั้นได้ว่าเป็นเพียงสิ่งทีแสดงถึงปฏิริยาที่ “จุดสนองตอบ” เท่านั้นก็ได้ซึ่งมิใช่ตัวบ่งชี้ถึงการกล่าวเท็จแต่อย่างใด ซึ่ง Mixed Question Test หรือคำถามผสมมีข้อได้เปรียบ 4 ประการคือ

- 1) ทำให้มีตัวเจาะจงควบคุมในปฏิริยาสนองของคำถามเกี่ยวข้องกับคดีและคำถามควบคุม
- 2) การเปลี่ยนแปลงตำแหน่งของคำถามในการทดสอบ (ที่สี่) ด้วยคำถามผสมจะเท่ากับเป็นการช่วยตรวจสอบถึงจุดสนองตอบที่อาจมีความเป็นไปได้
- 3) บุคคลนั้นอาจคาดไว้ก่อนถึงการถามในคำถามบางข้อ ซึ่งโดยปรกติมักจะเป็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับคดีข้อแรกทีปรากฏอยู่ในการทดสอบแรกและสามและเขาอาจให้การสนองตอบทางปฏิริยาออกมาได้ ดังนั้นการสลับคำถามในการทดสอบครั้งที่สี่นี้จึงเป็นการระวังถึงผลที่จะขึ้นอย่างผิดพลาด
- 4) บุคคลนั้นอาจแสดงปฏิริยาสนองตอบในห่วงปลายของการทดสอบในข้อ 9 และข้อ 10 ซึ่งเป็นผลมาจากความอึดอัดทีปลอกวัดความดันโลหิต-ชีพจร ดังนั้นการปรับเปลี่ยนตำแหน่งของลำดับคำถามในการทดสอบในข้อท้าย ๆ เหล่านั้นขึ้นมามีอยู่ในตำแหน่งก่อนหน้านั้น และหากไม่ปรากฏปฏิริยาสนองตอบออกมาเมื่อได้ปรับตำแหน่งแล้วยอมทำให้ไม่อาจถือได้ว่า การสนองตอบทีปรากฏออกมาในการทดสอบหน้านั้นเป็นการแสดงพิรุฑได้ ทั้งนี้เนื่องจากเป็นเพียงปฏิริยาจากความอึดอัดเท่านั้นเอง

กรณีที่มีปัญหาบางอย่างเกิดขึ้น เช่นมีการควบคุมการหายใจ หรือมีการเคลื่อนไหว กล้ามเนื้อในการทดสอบใดก็ตามทีผ่านมาซึ่งอาจเป็นการทดสอบแรก หรือการทดสอบที่สอง หรือ

การทดสอบที่สาม เราควรต้องทำการทดสอบด้วยคำตอบ “ใช่” (Yes Test) ก่อนการทดสอบด้วยคำถามผสม ซึ่งการทดสอบด้วยวิธีนี้เขาจะต้องให้คำตอบ “ใช่” กับทุกข้อคำถามซึ่งรวมทั้งคำถามที่เกี่ยวข้องกับคดีด้วย

กรณีที่บุคคลที่มีปฏิกิริยาสนองตอบมากเกินไปที่ปรากฏออกมาอย่างจำเพาะเจาะจงกับคำถามที่เกี่ยวข้องกับคดีหรือคำถามควบคุมที่ถูกนำมาใช้ในการทดสอบแรก การทดสอบที่สามและการทดสอบสี่ แต่อาการทางพฤติกรรมไม่เป็นไปในทางเดียวกับเส้นภาพที่ปรากฏ เช่น ผลของเส้นภาพเป็นลักษณะอาการของความมีพิรุณ แต่ข้อสังเกตพฤติกรรมที่สังเกตได้ทั้งก่อนและขณะที่ทำการทดสอบกลับดูเหมือนเป็นผู้ให้ความร่วมมือ ตอบข้อซักถามอย่างตรงไปตรงมาไม่ส่อไปในทางพิรุณเลย ควรต้องทำการทดสอบด้วยการหา “ปมบาป” (Guilt Complex Test) บางอย่างที่อยู่ในใจของเขาออกมาให้ได้เพื่อที่จะมั่นใจได้ว่าเขากำลังหมกมุ่นกับบางสิ่งบางอย่างใน “คำ” หรือ “เรื่องราว” อย่างใดที่กระทบถึงความรู้สึกอย่างรุนแรง

กรณีทำการทดสอบหลายแบบผ่านไปจนกระทั่งใช้การกระตุ้นด้วยการทดสอบอย่างอื่นแล้วก็ตามผลที่เกิดขึ้นยังไม่อาจลงความเห็นไปในทางใดทางหนึ่งได้อย่างเด็ดขาด หากเป็นเช่นนี้ควรยุติการทดสอบในขณะนั้น และควรมีการนัดหมายให้เขากลับมาใหม่ในวันหลัง

อนึ่งการทดสอบที่กล่าวมาแล้วทั้งหมด เป็นการให้ออกเสียงเปล่งวาจาเป็นคำตอบเปิดเผย แต่จะมีการทดสอบอีกประเภทหนึ่งซึ่งเรียกว่า การทดสอบด้วยคำตอบเงียบ (Silent- Answer Test : SAT) เป็นการทดสอบที่ผู้ตรวจสอบต้องบอกให้บุคคลนั้นตอบคำถามในใจของตนเองตลอดห้วงเวลาของการทดสอบ

สำหรับบางคนที่ตอบออกมาด้วยเสียงอันดังเป็นเพราะจริง ๆ กำลังอยู่ภายใต้ภาวะการปกป้องตนเองกับผู้ตรวจสอบ การได้พูดออกมาย่อมเป็นการผ่อนคลายความเครียดภายในลงได้เป็นบางส่วนที่อาจเป็นผลมาจากแรงกระตุ้นจากคำถามนั้น แต่ในห้วงการทดสอบ SAT เขาจะไม่มีโอกาสคลายความเครียดออกมาได้อีก เพราะเขาต้องต่อสู้กับตัวเองด้วยการโกหกกับตัวเอง การทดสอบ SAT เป็นการทดสอบทางโพลีกราฟอีกแบบหนึ่งซึ่งมีแนวทางการดำเนินการอย่างเหมาะสมเพื่อประโยชน์ดังนี้

1. บุคคลนั้นต้องเข้าใจว่าในการทดสอบด้วย SAT นี้คำถามจะเหมือนเดิมทุกข้อเหมือนกับการทดสอบที่ผ่านมาโดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ
 2. บุคคลนั้นต้องเข้าใจว่า ถึงแม้ครั้งนี้เขาจะมีต้องตอบออกมาด้วยเสียงว่า “ใช่” หรือ “ไม่” แต่เขาต้องตอบคำถามเหล่านั้นทุกข้อภายในใจตามความเป็นจริง
- การทดสอบด้วย SAT มีข้อได้เปรียบกว่าการทดสอบอื่นหลายประการดังนี้

1. เป็นเรื่องที่ยุ่งยากน้อยกว่าและง่ายกว่าในการอธิบายให้บุคคลนั้นทราบถึงกระบวนการที่จะทำการทดสอบด้วยการให้ตอบในใจของตนเองเมื่อเทียบกับวิธีการให้เปล่งเสียงเป็นคำตอบออกมา
2. เป็นความลำบากที่น้อยกว่าสำหรับบุคคลนั้นในห้วงการทดสอบที่ไม่ต้องบังเอิญเกิดปัจจัยรบกวนต่าง ๆ ขณะห้วงการทดสอบ เช่น การไอ การถอนหายใจ การกระแอมก่อนเปล่งเสียง
3. เป็นเรื่องไม่จำเป็นสำหรับบุคคลนั้นที่จะต้องคืนตัวอยู่ในความรู้สึกของตนเองที่ดูเหมือนเป็นความจำเป็นขณะที่ต้องอยู่ในการทดสอบ “ใช่” หรือ “ไม่” กรณีเช่นนี้ SAT จะช่วยลดการเตรียมปฏิกิริยาสนองตอบไว้ล่วงหน้าได้
4. เป็นเรื่องที่ยากกว่าที่จะทดสอบบุคคลที่มีข้อบกพร่องทางการพูด เช่น คนที่ติดอ่าง หรือพูดตะกุกตะกักโดยธรรมชาติ แต่จำเป็นต้องเปล่งเสียงเป็นคำตอบออกมา
5. บุคคลที่ติดนิสัยต้องแสดงท่าทางประกอบการพูด บัดนี้เขาย่อมรู้สึกว่าจะไม่จำเป็นต้องแสดงท่าทางใดๆ ออกมาแล้วถ้าเขาไม่จำเป็นต้องเปล่งเสียงออกมา
6. บุคคลที่ระวังตัวอยู่ตลอดเวลาขณะพูดอะไรออกมาไม่ว่าด้วยเหตุผลใดก็ตามบัดนี้เขาจะไม่ต้องระวังตัวอีกต่อไป
7. บุคคลที่มีความวิตกกังวลอย่างมากไม่ว่าด้วยเหตุผลใดก็ตาม บัดนี้ดูเหมือนจะรู้สึกสบายขึ้นถ้าไม่จำเป็นต้องเปล่งเสียงตอบออกมาจากคำถามใด ๆ ทั้งสิ้น
8. คนบางคนไม่ยอมตอบคำถามควบคุมออกมาอย่างจริงจังทั้งในห้วงของการสัมภาษณ์ก่อนการทดสอบ เหตุการณ์เหล่านี้จะผ่านพ้นไปได้ หากผู้ตรวจสอบใช้วิธีการทดสอบด้วย SAT และทำให้ปรากฏผลออกมาตามความเป็นจริงได้อย่างชัดเจนกว่าการทดสอบปรกติ (Reid and Inbau, 1978, pp. 43-55)

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น บางครั้งผู้ดำเนินการ จับเท็จจึงอาจใช้วิธีการของ SAT มาประยุกต์ใช้ดำเนินการทดสอบของ STIM Test อยู่ในการทดสอบที่ 2 ได้

3.5 ผลของความน่าเชื่อถือและความถูกต้อง

เมื่อปี 1976 David C. Raskin, Ph.D. ศาสตราจารย์ทางจิตวิทยา แห่งมหาวิทยาลัยยูทาห์ John A. Podlesny, Ph.D. ผู้ช่วยศาสตราจารย์แห่งมหาวิทยาลัยยูทาห์ และ Gordon H. Barland, Ph.D. ผู้เชี่ยวชาญการจับเท็จอิสระได้รับทุนในโครงการค้นคว้าวิจัยจากคณะกรรมการวิจัยจากมหาวิทยาลัยยูทาห์ (University of Utah, Salt Lake City) ร่วมกับแผนกสนับสนุนวิทยาศาสตร์ทางชีวแพทย์และการวิจัยของสถาบันสุขภาพแห่งชาติ (Biomedical Sciences and Research Support

Branch of the National Institute of Health) และสถาบันแห่งชาติว่าด้วยการบังคับใช้กฎหมายและความเป็นธรรมทางอาญาของกระทรวงยุติธรรมสหรัฐ (National Institute of Law Enforcement and Criminal Justice, U.S. Department of Justice) ผลการวิจัยได้แสดงออกอย่างชัดเจนว่าการตรวจสอบด้วยเครื่องจับเท็จโดยการให้การทดสอบด้วยคำถามควบคุมหรือที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการรู้ถึงการกระทำผิดนั้นมีความน่าเชื่อถือสูงมากถึง 90% ในขณะที่การทดสอบด้วยคำถามที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องกันก็ยังมีจุดอ่อนอีกมาก และด้วยเหตุนี้เองจึงไม่ควรนำมาใช้แทนการทดสอบด้วยคำถามควบคุม นอกจากนี้ ผลการวิจัยได้สรุปไว้ว่าการให้คะแนนหรือแต้มเป็นตัวเลขในตารางเส้นภาพ (Chart) ต่าง ๆ ของผลการจับเท็จมีความแน่นอนและน่าเชื่อถือในระดับที่สูงยิ่งกว่าการวิเคราะห์ตีความตารางเส้นภาพด้วยระบบอื่นทั้งสิ้น และข้อสรุปของการวิจัยยังคงสนับสนุนให้มีการใช้การพิจารณาถึงรูปแบบการหายใจ ปฏิกริยาผิวหนัง และการวัดระดับการเต้นของหัวใจ (ความดันโลหิต) และปริมาณโลหิตที่ปลายนิ้ว ทั้งจากการทดลองในห้องปฏิบัติการและในสถานการณ์จริง นอกจากนี้ที่กล่าวมาแล้วนี้ การวิจัยยังบ่งชี้ว่าควรมีการออกแบบการทำให้เห็นภาพของกระแสไฟฟ้าจากปฏิกริยาผิวหนังอย่างเหมาะสมก็จะเป็นคุณค่าที่เพิ่มมากขึ้นให้กับเครื่องมือในการจับเท็จด้วย และผลการวิจัยครั้งนี้ยังได้ประจักษ์ว่า การใช้สื่อกระแสไฟฟ้าและการตั้งระดับความดันเอาไว้จะทำให้ผลที่ดีกว่าโดยที่จะเป็นการลดความอึดอัดของบุคคลนั้นๆ และยังทำให้ขยายระดับอัตราการใช้เวลาถามคำถามได้ (คือ 20 ถึง 25 วินาทีระหว่างคำถาม)

สิ่งที่ค้นพบสำคัญอีกประการหนึ่งจากงานวิจัยครั้งนี้ก็คือ เป็นการล้มล้างความเชื่อที่มีกันอยู่ดั้งเดิมว่า ผู้มีพยาธิสภาพทางจิตสามารถจะ “ชนะ” (Beat) เครื่องจับเท็จได้ และยังได้มีการสำรวจค้นคว้าถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพหลากหลายรูปแบบกับปัจจัยทางชีวภาพและทางสถานการณ์ ตลอดจนผลกระทบของสิ่งเหล่านี้ที่มีต่อผลของการจับเท็จ แต่ปรากฏว่าแม้บุคคลบางคนจะมีสติปัญญาที่ต่ำมากๆ หรือแม้แต่จะเจ็บป่วยทางจิตหรือทางกายก็ตาม การตรวจสอบด้วยเครื่องจับเท็จยังมีผลใช้ได้อยู่ในกลุ่มคนเช่นนี้เป็นจำนวนมาก ที่เดียวที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกระทำผิดทางอาญาโดยทั่วไป

โครงการวิจัยของมหาวิทยาลัยยูทาห์ได้สรุปสุดท้ายได้ว่า การลงความเห็นโดยใช้วิธีการสังเกตการณ์ถึงลักษณะท่าทาง พฤติกรรมทางวาจา และกิริยาอาการต่างๆของบุคคลเท่านั้น ย่อมให้ผลที่ไม่ถูกต้องถึง 50% ในการพิจารณาลงความเห็นว่าเป็นคนที่มีสติหรือคนที่มีสติไม่เต็ม ที่เดียวที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกระทำผิดทางอาญาโดยทั่วไป

ผู้ดำเนินการตรวจสอบและวิเคราะห์ผลจากเครื่องจับเท็จจะต้องเข้มงวดในการลดความเห็นของตน โดยอาศัยพื้นฐานของบันทึกปฏิกิริยาทางกายที่ปรากฏออกมาเป็นเส้นภาพจากเครื่องจับเท็จเท่านั้น การจับเท็จด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นระบบที่ได้มีการออกแบบร่วมกันในกลุ่มนักจิต สรีรวิทยาและผู้เชี่ยวชาญด้านการจับเท็จอีกมากมาย ซึ่งผสมผสานงานการค้นคว้าวิจัยและ ประสบการณ์ในการทำงานเป็นเวลา 32 ปี โดยอาศัยพื้นฐานจากการค้นคว้าวิจัยทั้งในห้องทดลอง ปฏิบัติการและในงานสนามที่เป็นจริงซึ่งส่วนแล้วแต่ได้เคยมีการเผยแพร่ในวารสารทางวิชาการ มาแล้วทั้งสิ้น

ในด้านการให้คะแนนหรือเต็มและการวิเคราะห์ตารางภาพในแต่ละช่วงตั้งอยู่บน พื้นฐานของหลักการทางทฤษฎีการวัดและการลงความเห็นทางจิตวิทยาซึ่งได้ยอมรับกันอยู่อย่างมี เหตุและผลแล้วเท่านั้น และยังได้นำหลักการทฤษฎีต่าง ๆ ดังกล่าวไปทำการทดสอบและพิสูจน์ถึง ความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของทฤษฎีกับทางปฏิบัติจริงทางคดีอาญาที่เกิดขึ้นพร้อม ๆ กันกับ ใช้ทดลองในห้องปฏิบัติการด้วย

ดังนั้น ระบบการจับเท็จด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ จึงมิใช่เป็นเพียงเครื่องจับเท็จที่ใช้กลไก ทางไฟฟ้าเท่านั้น แต่มันยังสามารถแปรผลและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างอิสระถึงความจริงและความเท็จ ได้อีกทั้งยังสามารถพิมพ์คำถาม เวลาที่เกี่ยวข้อง (เริ่มต้นและสิ้นสุด รวมถึงจังหวะในการถามและ การตอบ) ระดับความดันโลหิต (เมื่อเริ่มต้นและสิ้นสุดการทดสอบ) อยู่ในผลแสดงเส้นภาพของผู้ที่ ถูกทดสอบด้วย และยิ่งกว่านั้น ชื่อของผู้ดำเนินการตรวจสอบและชื่อของผู้เข้ารับการตรวจสอบจะ ถูกพิมพ์ไว้อย่างชัดเจนเป็นหลักฐานแน่นอน โดยไม่อาจมีการตัดต่อหรือเปลี่ยนแปลงได้อีกภายหลัง ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสาระสำคัญที่ใช้เป็นข้อมูลยืนยันในความเกี่ยวข้องต่อประเด็นข้อสงสัยหรือ คำถามของศาลหรือแม้แต่จะเป็นเครื่องพิสูจน์ยืนยันได้ว่าเป็นวิธีการทางเทคนิคของการสืบสวน สอบสวนอย่างหนึ่งซึ่งมิใช่เป็น การทรมานหรือทารุณต่อผู้ที่เป็นผู้ต้องหา ผู้ต้องสงสัย หรือพยาน อย่างแน่นอน

3.6 กระบวนการกระตุ้นในการทดสอบ

การทดสอบด้วยบัตรเลขหมายหรือด้วยตัวเลขรับทราบเปิดเผย เป็นวิธีการกระตุ้นทาง จิตวิทยาอย่างหนึ่งเพื่อให้บุคคลนั้นเกิดความตระหนักขึ้นได้ถึงว่าเครื่องโพลีกราฟสามารถตรวจจับ พิสูจน์ของเขาเองได้จากการปฏิเสธบัตรเลขหมายที่เขาได้เลือกหยิบขึ้นมา ย่อมเป็นการช่วยให้คน บริสุทธิ์รู้สึกสบายใจขึ้นว่าเขานั้นจะผ่านพ้นการตรวจสอบทางโพลีกราฟได้อย่างแน่นอนและใน เวลาเดียวกันก็เท่ากับกำกับการย้าเตือนให้ผู้ที่ถูกกล่าวเท็จมีความระวังตัวมากขึ้นและผลที่ได้รับต่อมาจึง เท่ากับเป็นการแสดงปฏิกิริยาสนองตอบในคำกล่าวเท็จให้ชัดเจนยิ่งขึ้นตามไปด้วย

การกล่าวความจริงพิจารณาได้จากกระบวนการกระตุ้นด้วยบัตรเลขหมาย เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะการทดสอบดังกล่าวเป็นการช่วยกระตุ้นปฏิกิริยาสนองตอบต่อคำถามควบคุมในการทดสอบต่อจาก Card Test ซึ่งเมื่อผู้ตรวจสอบสามารถบ่งชี้ถึงตัวเลขที่เขาเลือกออกมาได้อย่างถูกต้องย่อมเป็นการโน้มน้าวใจให้เขาเชื่อว่าความหลอกลวงจะสามารถถูกตรวจจับได้ด้วยวิธีการของเทคนิคโพลีกราฟ ด้วยเหตุนี้เองจึงครุ่นคิดและตระหนักมากขึ้นถึงการกล่าวเท็จของตนเองมากยิ่งขึ้นก่อนการกระตุ้นดังกล่าว ซึ่งผลที่ตามมาคือการพูดไม่เต็มปากเต็มคำของตนเองกับคำถามควบคุมในการทดสอบต่อจาก Card Test หรือ Known-Number Test ย่อมจะเกิดปฏิกิริยาสนองตอบออกมาได้ซึ่งอาจมิได้เกิดมาก่อนหน้านั้นเลย กรณีของผู้กล่าวเท็จไม่ว่าจะมีปฏิกิริยาสนองตอบมาก่อน Card Test หรือไม่ก็ตาม แต่เมื่อได้มีการกระตุ้นทางจิตวิทยาแล้วจะทำให้การทดสอบครั้งต่อไปมีความเจาะจงยิ่งขึ้นกว่าการทดสอบก่อนหน้านั้นได้และจะปรากฏอย่างชัดเจนกว่าเดิมหากได้มีปฏิกิริยามาก่อนบ้างแล้วอยู่ด้วย อย่างไรก็ตามมีกรณีเกิดขึ้นบ้างเหมือนกันที่ Card Test จะมีผลให้คนที่พูดไม่จริงมีปฏิกิริยาสนองตอบอย่างยอมจำนนเกือบสิ้นเชิงในการทดสอบต่อจากนั้น ซึ่งคำอธิบายในเรื่องนี้ดูเหมือนว่าจะเป็นการเชื่อของตัวเขาเองหลังจากการทดสอบด้วยบัตรเลขหมายว่าเขาถูกจับโกหกได้ และเขาอยากเลิกการทดสอบต่อจากนั้นไปเลยทีเดียว

Card Test นอกจากจะสามารถใช้ประโยชน์เพื่อกระตุ้นทางจิตวิทยาสำหรับการทดสอบครั้งต่อไปแล้ว บางครั้งยังอาจสร้างตัวบ่งชี้ที่น่าเชื่อถือได้ภายในตัวของมันเองถึงความหลอกลวงเกี่ยวกับประเด็นทางคดีด้วย ซึ่งความสนใจของบุคคลนั้นที่พยายามบิดเบือนร่องรอยลายเส้นภาพส่วนสะท้อนปฏิกิริยาจากร่างกายส่วนใดก็ตามขณะที่กำลังทดสอบด้วยบัตรเลขหมายซึ่งมักเป็นการกดเกร็งหรือการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อเนื้อส่วนต่าง ๆ หรือแสดงการสูดอากาศหายใจอย่างไม่สม่ำเสมอ ในขณะที่ “กล่าวเท็จ” ถึงเลขหมายที่ได้เลือกขึ้นมา ทั้งนี้ก็ด้วยเหตุผลที่ว่าบุคคลนั้นอาจมีความเชื่ออย่างผิด ๆ ว่าจะเป็นการนำไปสู่การเปรียบเทียบกับทดสอบในคดีจริง ๆ และหากเขาสามารถสร้างความเป็นเท็จตรงนี้ได้มากกว่าแล้ว ย่อมทำให้ผู้ตรวจสอบไม่เห็นความเด่นชัดของปฏิกิริยาที่จะเกิดขึ้นตามมาได้สูงกว่่านั้นได้อีก นอกจากนี้บางครั้งการทดสอบ Card Test ยังอาจส่งผลให้คนโกหกได้เปิดเผยความหลอกลวงของตนเองได้ด้วยความพยายามบิดเบือนร่องรอยโพลีกราฟในการทดสอบครั้งต่อ ๆ มาของตนเองด้วยการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อหรือบิดเบือนการหายใจของตนเองไม่ว่ากรณีเช่นใดเราไม่ควรต้องแสดงการรับรู้ออกมาให้บุคคลนั้นรู้ว่าถูกจับได้ว่าเขาพยายามจะเอาชนะเครื่องก่อนการทดสอบด้วย Card Test เพราะการกระทำเช่นนั้นย่อมเป็นการให้เกิดความรู้สึกละอายความตึงเครียดของตัวเขาและอาจสร้างทัศนคติให้แย่งไปอยู่กับผู้ตรวจสอบซึ่งผลที่ตามมาจะทำให้เห็นได้ว่า ปฏิกิริยาสนองตอบของเขาจะ ลดลงไปจากเดิมแทนที่จะเพิ่มขึ้นได้ (Matte, 1980, pp. 135-140)

การทดสอบกระตุ้น (Stimulation Test หรือ STIM Test) นั้นมีจุดประสงค์หลักเพื่อชี้ให้เห็นถึงประสิทธิภาพและความแม่นยำของการตรวจสอบทางโพลีกราฟ โดยในยุคแรก ๆ STIM Test จะเป็นการใช้ไฟ ต่อมาเป็นการทดสอบด้วยบัตรเลขหมาย (Card Test) หรืออาจจะใช้การทดสอบอย่างอื่นก็ได้ เช่น การทดสอบด้วยตัวเลขรับทราบเปิดเผย (Known Number Test) หรือการทดสอบเรื่องสี (Color Test) มาใช้ในการทดสอบกระตุ้นซึ่งได้มีการศึกษาค้นคว้าพบว่าการทดสอบทางสีสามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งในภาวะทางจิต (ความเครียด) และทางสรีระ (อุณหภูมิ ปฏิกริยาไฟฟ้าที่ผิวหนัง อัตราการเต้นของหัวใจ) ดังนั้นในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้จึงเป็นการมุ่งตรงสู่การทดสอบกระตุ้นด้วยเลือกใช้วิธีการทดสอบเรื่องสี (Color Test) เพื่ออาจใช้เป็นอีกทางเลือกหนึ่งสำหรับการทดสอบที่สองได้